

VALSTYBINĖS TEISMO PSICHIATRIJOS TARNYBOS VEIKLA

2024 m. gegužės 30 d.

Nr. VAE-5

SANTRAUKA

Audito svarba

Valstybinės teismo psichiatrijos tarnybos veiklos rezultatai svarbūs vykdant teisingumą, tinkamai ginant vaiko teises, užtikrinant, kad būtų tinkamai ginamos asmenų teisės ir interesai. Ilgai trunkančios teismo psichiatrijos ir psichologinės ekspertizės ir atliekami tyrimai turi neigiamos įtakos ikiteisminio tyrimo įstaigų ir teismų darbui. Nustatytu laiku negavus ekspertizių ar išvadų teismuose ilgėja civilinio, baudžiamojo proceso trukmė. Procesuose, į kuriuos įtraukti vaikai, ekspertizių atlikimo eilės didina antrines traumas vaikams, sumažina galimybę tiksliai įvertinti su nusikalstama veika susijusias aplinkybes.

Audito tikslas ir apimtis

Audito tikslas – įvertinti Valstybinės teismo psichiatrijos tarnybos veiklą efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ✓ ar Sveikatos apsaugos ministerija užtikrina, kad tarnyba vykdytų veiklą efektyviai ir rezultatyviai;
- ✓ ar tarnyba organizuoja veiklą taip, kad ji būtų efektyvi ir rezultatyvi.

Audituojami subjektai: Valstybinė teismo psichiatrijos tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos – nacionalinės sveikatos sistemos biudžetinė įstaiga, kurios pagrindinė paskirtis yra teisės aktų nustatyta tvarka atlikti teismo psichiatrijos, teismo psichologijos ekspertizes, teikti specialisto išvadas pagal prokurorų ir ikiteisminio tyrimo įstaigų pareigūnų užduotis¹, Kitas audituojamas subjektas – Sveikatos apsaugos ministerija, kuri

¹ Sveikatos apsaugos ministro 2003-07-11 įsakymu Nr. V-425 (su vėlesniais pakeitimais) patvirtinti Valstybinės teismo psichiatrijos tarnybos nuostatai, 1 p.

yra Valstybinės teismo psichiatrijos tarnybos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija.

Audito metu rinkome informaciją iš Teismo ekspertų veiklos koordinavimo tarybos, Generalinės prokuratūros, Kauno m. apylinkės teismo, Nacionalinės teismų administracijos. Bendravome su Teisingumo ministerijos, Teismo ekspertų veiklos koordinavimo tarybos atstovais, prokurorais, teisėjais, vaiko teisių apsaugos kontroliere, Seimo nare R. Šalaševičiūte. Apklausėme teismo ekspertus ir medicinos registratorius. Buvome nuvykę į Utenos ekspertinį skyrių (stacionarą).

Audituojamasis laikotarpis – 2021–2023 m. Siekdami įvertinti tendencijas ir pokyčius, kai kuriais atvejais naudojome ankstesnių ir 2024 m. duomenis.

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 2 priede „Audito apimtis ir metodai“ (42 psl.).

Pagrindiniai audito rezultatai

Valstybinės teismo psichiatrijos tarnybos veikla nepakankamai efektyvi ir rezultatyvi, kad užtikrintų trumpesnius ekspertizių atlikimo terminus, kurie turi įtakos civilinio ir baudžiamojo proceso trukmei. Tarnyba neeliminavo priežasčių, trukdančių greitesniam ekspertizių atlikimui. 2023 m. IV ketvirtį 27 proc. ekspertizių baudžiamosiose bylose ir 19 proc. civilinėse bylose buvo atlikta per 30 d. nuo teismo nutarties arba ikiteisminio tyrimo pareigūno ar prokuroro užduoties gavimo dienos. 6,5 karto civilinėse bylose ir 4,5 karto baudžiamosiose bylose 2023 m. skyrėsi ekspertizių laukimo eilės tarp tarnybos teritorinių skyrių. Vidutiniai teismo ekspertų darbo krūviai tarp teritorinių skyrių 2023 m. skyrėsi iki 1,5 karto, o 23 proc. teismo ekspertų etatų 2023-12-31 buvo neužimti.

1. Tarnyba imasi nepakankamų veiksmų ekspertizių eilėms trumpinti

- ✓ Vidutinės ekspertinių tyrimų laukimo eilės 2021–2023 m. Valstybinės teismo psichiatrijos tarnybos teritoriniuose skyriuose labai skiriasi, pvz., 2023 m. civilinėse bylose 6,5, o baudžiamosiose bylose – 4,5 karto. Viena priežasčių – tarnybos darbo reglamente² nustatytas teritorinis ekspertinių tyrimų paskirstymo principas, kai konkretus teritorinis skyrius įrašomas į teismo nutartį ir tarnyba pati nebegali pavesti atlikti kitam skyriui, kuriame laukimo eilė mažesnė. Auditorių atliktu skaičiavimu, ekspertizė civilinėse bylose galėjo būti atlikta 193 dienomis (daugiau nei 6 mėn.) greičiau, o baudžiamosiose – 85 dienomis (apie 3 mėn.), jei teritorinio paskirstymo principo būtų atsisakyta ir nukreipta ten, kur eilės mažesnės (1.1 poskyris, 13 psl.).
- ✓ Valstybinė teismo psichiatrijos tarnyba iki 2023 m. kaupė ir sistemino duomenis tik apie teismo ekspertų dalyvavimą teismo posėdžiuose, o nuo 2023 m. – kiek kartų teismo ekspertai dalyvavo teismo posėdžiuose gyvai, kiek nuotoliniu būdu ir kiek kartų, nuvykus dalyvauti teismo posėdyje gyvai, posėdis neįvyko. Detalesnių duomenų apie ekspertų dalyvavimo teismo posėdyje rezultatyvumą (kiek kartų posėdžio metu jie nebuvo apklausti, kiek kartų vyko pakartotinai ar kt.) tarnyba nerinko. Auditorių atliktoje apklausoje 52 proc. (17 iš 33) teismo ekspertų nurodė, kad pasirengimui ir dalyvavimui teismo posėdyje skiria 4–6, 9 proc. – 7–10 valandų. Nekaupiami duomenys, kurie parodytų ekspertų skirtą laiką ir būtų pagrindu diskutuojant su teismais apie

² Valstybinės teismo psichiatrijos tarnybos direktoriaus 2014-10-06 įsakymas Nr. 12P-38 „Dėl Valstybinės teismo psichiatrijos tarnybos prie Sveikatos apsaugos ministerijos ekspertinių padalinių darbo reglamento tvirtinimo“.

poreikį kviesti ekspertus į posėdį. Nerezultatyviems posėdžiams sugaištas laikas gali būti skirtas ekspertiniams tyrimams atlikti (1.2 poskyris, 15 psl.).

- ✓ 2023 m. tarnyboje buvo atlikta Vaikų ir paauglių teismo psichiatrijos skyriaus 2021 m. gruodžio–2022 m. spalio mėn. gautų nutarčių (21) civilinėse bylose analizė. Nustatyta, kad 42 proc. nutartyse pateiktų klausimų netikslingi, nes nesusiję su specialiosiomis teismo psichiatrijos – teismo psichologijos žiniomis. Teismo ekspertai rašydami ekspertizės aktą skiria laiką pagrindimui, kodėl negali atsakyti į nutartyje suformuluotus klausimus. Valstybinė teismo psichiatrijos tarnyba neatlieka ekspertinių tyrimų užsakovų ekspertinių užduočių formulavimo analizės, nes, tarnybos teigimu, neturi pakankamai žmogiškųjų išteklių. Nekaupiant duomenų apie su ekspertų kompetencija nesusijusius klausimus nutartyse, neturima susistemintos informacijos apie perteklinius klausimus, , kurios pagrindu galima būtų argumentuotai kalbėtis / organizuoti mokymus ekspertinių tyrimų užsakovams apie dažniausiai jų daromas klaidas (1.2 poskyris, 16 psl.).
- ✓ Pagal Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytą tvarką užtikrinti tiriamųjų pristatymą teismo ekspertizei turi ją skyręs teismas ar ikiteisminio tyrimo įstaiga³. Kadangi nėra reglamentuota, kaip turi būti įgyvendinamas tiriamųjų pristatymas, kiekvieną kartą teismai ir ikiteisminio tyrimą vykdančios institucijos turi ieškoti, kas pristatys tiriamąjį, o nepristačius nustatytu laiku ekspertizė perkeliama į kitą dieną, dėl to ilgėja laukimo eilės, o teismo ekspertai skiria dalį laiko perplanuoti savo darbą. Tik 3 teritoriniai skyriai sistemino duomenis apie laiku nepristatytų tiriamųjų asmenų skaičių: 2023 m. juose nepristatytų tiriamųjų asmenų skaičius nuo visų paskirtų ekspertizių svyruoja nuo 6,2 iki 17,5 proc. Apklausoje 45 proc. (15 iš 33) ekspertų nurodė, kad dėl to praranda apie pusę darbo dienos, 3 proc. – visą darbo dieną. Dėl sugaišto laiko ilgėja ekspertizių laukimo eilės ir jų atlikimo terminai, kurie turi įtakos civilinio ir baudžiamojo proceso trukmei (1.3 poskyris, 17 psl.).

2. Neužtikrinami optimalūs tarnybos žmogiškieji ištekliai teismo psichiatrijos ir psichologijos ekspertinių tyrimų atlikimui

- ✓ Teismo ekspertų darbo krūvio normos ir orientacinės jų apimtys patvirtintos⁴, bet yra nepakankamai detalios (neiškirtos darbo laiko sąnaudos pagal bylų pobūdį, dalyvavimo teismo posėdyje būdą ar kt.) ir neambicingos, nes teismo ekspertai jas viršija 2–4 kartus. Pradėjus vertinti darbo efektyvumą, jis išaugo daugiau kaip dvigubai (nuo 77,7 proc. 2013 m. iki 160,4 proc. 2023 m.), bet darbo krūvio normos neperžiūrėtos ir netikslintos 10 metų. Tarnybos vadovybės teigimu, ekspertinė veikla iš esmės nekito, joje nebuvo ir nėra jokių perteklinių veiksnių, neatsirado naujų darbo metodų ar technologijų. Nenustačius tikslų ir ambicingų darbo krūvio normų, neužtikrinamas realus darbo laiko sąnaudų įvertinimas, neskatinama gerinti veiklos rezultatus siekiant trumpinti ekspertizių atlikimo laukimo eiles (2.1 poskyris, 18 psl.).
- ✓ Faktiniai darbo krūviai tarp teismo ekspertų, dirbančių ta pačia etato dalimi, skiriasi iki 3,5 karto (pvz., išdirbio procentinis balas, kuriuo apskaičiuojamas faktinis darbo krūvis, 2023 m. tarp teismo ekspertų, dirbančių 0,75 etato krūviu, varijuoja nuo 144 balų iki 506 balų). Vidutiniai darbo krūviai apie 1,5 karto skiriasi ir tarp teritorinių skyrių (pvz., 2023 m. Klaipėdos skyriuje vidutinis ekspertinių tyrimų skaičius vienam užimtam teismo ekspertui buvo 210, o Kauno – 321,5). Auditorių vertinimu, nustatytas

³ Sveikatos apsaugos ministro 2013-06-12 įsakymu Nr. V-616 patvirtintas Teismo psichiatrijos ekspertizės organizavimo ir atlikimo tvarkos aprašas, 30 ir 31 p.

⁴ Valstybinės teismo psichiatrijos tarnybos direktoriaus 2014-12-15 įsakymas Nr. 12P-51.

teisinis reguliavimas⁵ riboja galimybę perduoti bylas kitiems teritoriniams skyriams. T Siekiant tolygesnių darbo krūvių ir trumpinti eiles darbo krūviai ir teismo ekspertizų atlikimo laukimo eilės negali būti reguliuojamos atsižvelgiant į skyriuje gautų nutarčių skaičių ir dalį jų perduoti kitiems skyriams (2.1 poskyris, 19 psl.).

- ✓ Valstybinė teismo psichiatrijos tarnyba nevykdė teismo ekspertų, medicinos registruotojų ir administracijos darbuotojų poreikio analizės. Nuo 2023 m.⁶ numatyta vykdyti kasketvirtinę tarnybos teritorinių skyrių ekspertų sudėties ir dinamikos analizę: įvertinti esamą ekspertų skaičių, jų amžių, turimą ekspertinę kategoriją, užimtų ir laisvų pareigybių skaičių ir jų pokytį ir kt., tačiau analizė iki šiol⁷ neatlikta. Teritoriniuose skyriuose, nepriklausomai nuo skyriaus dydžio ir dirbančių teismo ekspertų skaičiaus, yra patvirtintas skirtingas medicinos registruotojų etatų skaičius (nuo 0,5 iki 2,75), vienam teismo eksperto etatui tenkanti medicinos registruotojų etato dalis skiriasi daugiau kaip 6 kartus: nuo 0,2 iki 1,3. 2023 m. pabaigoje 69 proc. administracijos darbuotojų dirbo dviejose pareigybėse 1,5 etato darbo krūviu. Pagal pareigybių aprašymus šiems darbuotojams užimant dvi pareigybes vidutiniškai tenka apie 32 funkcijos. Tarnyba 2022 m. atliko analizę ir nustatė, kad Utenos ekspertinio skyriaus 1 ir 2 poskyriuose (stacionaro) 2018–2023 m. lovų fondo panaudojimas sumažėjo apie 35–40 proc., tačiau atliktos analizės pagrindu sprendimai dėl žmogiškųjų išteklių poreikio nebuvo priimti. Darbuotojų, atliekančių tiriamųjų asmenų priežiūrą (slaugytojai, sanitarai ir kt.) skaičius per 2021–2023 m. sumažėjo tik 0,25 etato ir 2023-12-31 sudarė 74,5 etato (51,8 proc. nuo visų tarnybos užimtų etatų). Auditorių nuomone, neatliekant žmogiškųjų išteklių poreikio analizės, nėra galimybės valdyti informaciją tarnybos mastu apie jų poreikį priimti įrodymais grįstus sprendimus dėl žmogiškųjų išteklių optimizavimo (2.2 poskyris, 21–23 psl.).
- ✓ Valstybinėje teismo psichiatrijos tarnyboje beveik ketvirtadalis (23 proc.) teismo ekspertų etatų 2023-12-31 buvo neužimti. Tik 2-uose (iš 8) teritoriniuose skyriuose 2023 m. laisvų teismo ekspertų etatų dalis buvo mažesnė nei 10 proc., kituose skyriuose laisvų teismo ekspertų etatų dalis svyravo nuo 18,2 iki 38,9 proc. Teismo psichologų ekspertų laisvų etatų dalis 2023 m. lyginant su 2021 m. padidėjo beveik dvigubai (nuo 6 iki 11 proc.). Teismo psichiatrų ekspertų laisvų etatų skaičius 2021–2023 m. mažėjo, o 2023-12-31 siekė 27,6 proc. Valstybinė teismo psichiatrijos tarnyba kasmet taiko priemones pritraukti ir išlaikyti teismo ekspertus, taiko įvairias motyvacines priemones dirbantiems ekspertams, tačiau taikomų priemonių poveikis nepakankamas, nes laisvi teismo ekspertų etatai 2023-12-31 sudarė 23 proc. (11,5 etato). Apklausoje teismo ekspertai nurodė, kad pagrindinės neužimtų šių etatų priežastys yra mažas darbo užmokestis ir sudėtingas darbas. Dėl nuolat esančių neužimtų teismo ekspertų etatų neužtikrinami tolygesni teismo ekspertų darbo krūviai, nesudaromos sąlygos trumpėti ekspertinių tyrimų laukimo eilėms (2.3 poskyris, 24 psl.).
- ✓ Darbo apmokėjimo tvarkos apraše⁸ numatyta, kad teismo ekspertai gali būti skatinami mokant pareiginės algos kintamąją dalį, priemokas ir premijas. Teismo eksperto veikla gali būti vertinama labai gerai tiek, pvz., įgyvendinus 100 proc. darbo krūvio normą, tiek 300 proc. Teismo psichiatrų ekspertų vidutinis darbo užmokestis etatui 2023 m. buvo

⁵ Sveikatos apsaugos ministro 2003-08-18 įsakymu Nr. V-499 patvirtinti Teismo psichiatrijos, teismo psichologijos ekspertizų darymo Valstybinėje teismo psichiatrijos tarnyboje prie Sveikatos apsaugos ministerijos nuostatai, 5 p.

⁶ VTPT direktoriaus 2023-05-11 įsakymu Nr. 12P-18 patvirtintas metodinis dokumentas „Dėl Valstybinės teismo psichiatrijos tarnybos prie SAM žmogiškųjų išteklių planavimo ir valdymo plano“, II p.

⁷ Iki 2024-04-05.

⁸ Patvirtinta Valstybinės teismo psichiatrijos tarnybos direktoriaus 2017-02-01 įsakymu Nr. 13P-13 (2023-02-22 įsakymo Nr. 13P-21 redakcija).

mažesnis nei viešųjų sveikatos priežiūros įstaigų gydytojų psichiatrų: už stacionaro paslaugas teikiančių įstaigų gydytojų psichiatrų apie 251 Eur, už psichikos sveikatos centrų gydytojų psichiatrų apie 279 Eur. Skirtumai tarp teismo vaikų ir paauglių psichiatrų ekspertų bei viešųjų sveikatos priežiūros įstaigų gydytojų vaikų ir paauglių psichiatrų 2023 m. vidutinio darbo užmokesčio etatui buvo didesni: stacionaro paslaugas teikiančiose įstaigose apie 1 276 Eur didesnis, o psichikos sveikatos centruose apie 645 Eur didesnis nei teismo vaikų ir paauglių psichiatrų ekspertų. Nekonkurencingas atlygis už darbą apsunkina psichiatrų pritraukimą į laisvas teismo ekspertų darbo vietas (2.3 poskyris, 28 psl.).

3. Tarnybos veiklos rodikliai neparodo ekspertizės laukimo eilėje laiko

- ✓ Valstybinės teismo psichiatrijos tarnybos veiklos efektyvumo vertinimui 2021–2024 m. patvirtinti 4 veiklos rodikliai, susiję su ekspertinių tyrimų atlikimo terminais⁹, tačiau jie neleidžia įvertinti tarnybos tikrųjų veiklos rezultatų, nes nė viename iš jų neįskaičiuojamas ekspertinių tyrimų laukimo eilėje laikas iki jie bus pradėti vykdyti ir skiriasi nuo nustatytų Koordinavimo tarybos¹⁰ patvirtintų veiklos rodiklių visoms ekspertizės įstaigoms. Ministerijos patvirtintoje tvarkoje¹¹ nurodyta, kad ekspertinis tyrimas pradedamas nuo nutarties ir medžiagos gavimo, tačiau 2023 m. patvirtintoje tvarkoje¹² nurodyta, kad ekspertinių tyrimų laukimo eilėje laikas nėra įskaičiuojamas į šių tyrimų atlikimo laiką. Tarnybos 2023 m. veiklos plane patvirtinto veiklos rodiklio „Per 30 dienų nuo ekspertinių tyrimų atlikimo surašytų ekspertizės dalis proc.“ įgyvendinimas 2023 m. IV ketv. – 90,9 proc., tuo tarpu auditorių atlikti skaičiavimai rodo, kad faktiškai 2023 m. per 30 d. nuo teismo nutarties gavimo atlikta 67 proc. ekspertinių tyrimų, o 2023 m. IV ketv. – 68 proc., iš jų baudžiamosiose bylose 27 proc., civilinėse – 19 proc. Ilgiausiai ekspertizės baudžiamosiose bylose reikėjo laukti Utenos ekspertinio skyriaus ambulatoriniame poskyryje – 254 d., civilinėje byloje – 463 d. Vilniaus teritoriniame skyriuje. Neskaiciuojant kiek laiko užtruko ekspertizės atlikimas nuo teismo nutarties ir medžiagos gavimo, neturima informacijos, reikalingos pagrįstiems sprendimams dėl eilių trumpinimo priimti (3-ioji dalis, 33 psl.).

Rekomendacijos

Sveikatos apsaugos ministerijai

1. Siekiant užtikrinti, kad Valstybinės teismo psichiatrijos tarnybos veiklos rodikliai, susiję su ekspertinių tyrimų atlikimo terminais, būtų patikimi, nustatyti veiklos rodiklį, kuris parodytų faktinį ekspertinio tyrimo rezultato atlikimo laiką, įskaitant laukimo eilėje laiką (3-iasis pagrindinis audito rezultatas).

⁹ SAM SVP 2021–2022 m. 2, 2023–2024 m. 3, VTPT MVP 2021 m. 1, 2022–2023 m. 2, 2024 m. 3.

¹⁰ Pagal Teismo ekspertizės įstatymą taryba koordinuoja teismo ekspertizės įstaigų ir teismo ekspertų veiklą, nustato teismo ekspertizės srities strategines kryptis ir prioritetus.

¹¹ SAM 2013-06-12 įsakymu Nr. V-616 patvirtintas Teismo psichiatrijos ekspertizės organizavimo ir atlikimo tvarkos aprašas, 34.4 p.

¹² VTPT direktoriaus 2023-05-11 įsakymas Nr. 12P-20 „Dėl VTPT vykdomų ekspertinių tyrimų atlikimo terminų skaičiavimo tvarkos, ekspertizės sudėtingumo nustatymo, papildomos medžiagos užprašymo ir atsakymo atlikti ekspertizę“.

Valstybinei teismo psichiatrijos tarnybai

2. Siekiant, kad teismo ekspertų darbo krūviai tarp teritorinių teismo psichiatrijos skyrių būtų tolygesni ir trumpėtų teismo ekspertizių atlikimo eilės:
 - ✓ Peržiūrėti esamas teismo ekspertų darbo krūvio normas ir, objektyviai įvertinus darbo laiko sąnaudas ekspertinių tyrimų užduotims atlikti, tiksliau detalizuoti jas (įvertinus, kokią teismo ekspertizės dalį sudaro dalyvavimas teismo posėdyje gyvai ir dalyvavimas nuotoliniu būdu, ar ekspertizė baudžiamojoje ar civilinėje byloje, nukentėjusiųjų ar įtariamųjų) (2-asis pagrindinis audito rezultatas).
 - ✓ Nustatyti kaip turi būti apskaičiuojama veiklos rodiklio „Teismo ekspertų darbo efektyvumo užtikrinimas, proc.“ įgyvendinimo reikšmė ir parengti jo stebėsenos rodiklio aprašymo kortelę (3-iasis pagrindinis audito rezultatas).
3. Siekiant trumpinti teismo ekspertizių atlikimo terminus:
 - ✓ Pakeisti ekspertizių paskyrimo teritoriniams skyriams sistemą pavedant tai daryti tarnybai (1-asis pagrindinis audito rezultatas).
 - ✓ Periodiškai analizuoti teismo ekspertų dalyvavimo teismo posėdžiuose rezultatyvumą ir analizės rezultatus pristatyti Teisėjų tarybai (1-asis pagrindinis audito rezultatas).
 - ✓ Periodiškai vykdyti ekspertinių tyrimų užsakovų ekspertinių užduočių formulavimo analizę ir jos pagrindu ekspertinių tyrimų užsakovams inicijuoti ekspertinių užduočių formulavimo mokymus bei teikti rekomendacijas (1-asis pagrindinis audito rezultatas).
4. Siekiant užtikrinti optimalius žmogiškuosius išteklius teismo psichiatrijos ir psichologijos ekspertinių tyrimų vykdymui atlikti žmogiškųjų išteklių poreikio analizę (teismo ekspertų, medicinos registratorių ir tarnybos administracijos darbuotojų) ir jos pagrindu priimti sprendimus dėl veiklos efektyvinimo (2-asis pagrindinis audito rezultatas).

Valstybinei teismo psichiatrijos tarnybai raštu¹³ teikėme pastebėjimus dėl ekspertinių tyrimų atlikimo terminų skaičiavimo tvarkos, veiklos ataskaitų rengimo ir viešinimo, papildomo veiklos rodiklio patvirtinimo, o Sveikatos apsaugos ministerijai¹⁴ – dėl nepakankamos tarnybos veiklos stebėsenos.

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai, laukiamas audito poveikis ir pokyčių vertinimo rodikliai pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ (36 psl.). Aktuali informacija apie rekomendacijų įgyvendinimo būklę, rezultatus ir įvykusius pokyčius yra skelbiama atviruose duomenyse Valstybės kontrolės interneto svetainės puslapyje <https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/AtviriDuomenys>.

¹³ Valstybės kontrolės 2024-05-30 raštas Nr. SD-(220-9.3.1-6205)-533 „Dėl valstybinio audito „Valstybinė teismo psichiatrijos tarnybos veikla“.

¹⁴ Valstybės kontrolės 2024-05-30 raštas Nr. SD-(220-9.3.1-6205)-532 „Dėl valstybinio audito „Valstybinė teismo psichiatrijos tarnybos veikla“ metu nustatytų dalykų“.